

Herning
Kommune

Undersøgelse af Marte Meo-metoden på Lindegården

En metode til at fremme de kommunikative
kompetencer hos plejepersonalet

Undersøgelse af Marte Meo-metoden på Lindegården – En metode til at fremme de kommunikative kompetencer hos plejepersonalet

Forfattere:

Konsulent, cand.oecon. Charlotte Horsted, CAST, SDU

Konsulent, cand.med. Claire Gudex, CAST, SDU

Marte Meo-supervisor, Lone Bakke

ISBN 978-87-992771-0-0

© 2007 CAST – Center for Anvendt Sundhedstjenesteforskning og Teknologivurdering,
Syddansk Universitet og Aktivitet & Pleje, Herning Kommune.

Udarbejdet af:

CAST – Center for Anvendt Sundhedstjenesteforskning og Teknologivurdering,

Syddansk Universitet

J. B. Winsløvs Vej 9b, 1. tv.

5000 Odense C

Tlf. 65 50 38 42

cast@cast.dk

www.cast.sdu.dk

Udgivet af:

Aktivitet & Pleje, Herning Kommune

Tovet 12

7400 Herning

Tlf. 96 28 28 28

kommunen@herning.dk

Publikationen kan frit citeres med tydelig angivelse af kilden.

Alt billedmateriale er fremstillet til folderen, med tilladelse fra de medvirkende.

Spørgsmål vedrørende implementeringen af Marte Meo på Lindegården bedes stillet til:

Koordinerende distriktsleder,

Eva Østergaard

Plejehjemmet Lindegården

Lindegårdsvej 3-5

7400 Herning

Tlf. 97 12 84 11

omveo@herning.dk

Uddannelsechef, LederForum

Tidligere leder af Lindegården

Ingelis Sander

LederForum

Bredballe Byvej 63

7120 Vejle

Tlf. 75 81 40 88

sander@lederforum.dk

Klokken er 9.45 og Peter skal op. Han er svært demensramt og kan ikke længere selv finde ud af at få tøj på, så plejersonen hjælper ham. Plejersonen har travlt og har flere beboere, der skal op. Hun forsøger at skynde sig, så hendes egen tidsplan ikke skrider. Peter virker ængstelig ved situationen, og hans blik ser nervøst ud. Plejersonen lægger ikke mærke til Peters kropssprog og har ikke øjenkontakt, da hun er travlt beskæftiget med at give ham tøj på. I afmagt over den uforudsigelige situation slår han ud efter plejersonen.

Folk med kendskab til dagligdagen på plejehjem ved, at ovenstående situation ikke er ukendt. En observation af en beboer der ikke kan forstå den situation, han er bragt i, kan måske afhjælpes ved hjælp af Marte Meo.

Pjecen er skrevet på baggrund af rapporten “En retrospektiv evaluering af Marte Meo-metoden på Plejehjemmet Lindegården”, og giver et billede af, hvilke resultater man kan opnå ved implementeringen af Marte Meo-metoden på et plejehjem. De effekter, der beskrives i pjecen, er de erfaringer, som er oplevet af plejepersonalet og ledelsen på Lindegården.

Hvad er Marte Meo?

Marte Meo er en metode, hvor samspillet mellem mennesker optages på video. Videooptagelserne danner baggrund for en analyse af samspillet. På plejehjem drejer det sig om en analyse af samspillet mellem plejerspersonen og den enkelte beboer.

Metoden anvendes bl.a. til, at synliggøre, hvor svækket en person med en demenssygdom er i sit funktionsniveau, så plejerspersonen kan tilpasse kommunikationen og den daglige omsorg i forhold til beboeren. *Intentionen er, at finde frem til en kommunikationsform, der understøtter den ældres iboende ressourcer, så samspillet mellem den ældre og plejerspersonen bliver så positivt og konfliktfrit som muligt.*

Metoden er udviklet af hollænderen Maria Aarts. Hun har sat ord på grundelementerne i udviklingsstøttende kommunikation med børn. Det har vist sig, at denne erfaring kan overføres til kommunikation med demens-

ramte, da den funktionsmæssige afvikling minder meget om barnets funktionsmæssige udvikling – bare med modsat fortegn. *Væsentligt i kommunikationen er det, at man ikke mister respekten for personer med demens, som individer med unikke livserfaringer.*

Baggrund for implementering af Marte Meo på Lindegården

Lindegården oplevede i halvfemserne en markant stigning i antallet af beboere med kognitiv svækkelse. Hvor ca. 30 pct. af beboerne i begyndelsen af 90'erne var demensramte, var tallet ca. 60 pct. i år 2000, og er på ca. 80 pct. i dag.

I forbindelse med det øgede antal af beboere med demens oplevede man flere konfliktepisoder og voldstilfælde mellem beboerne og plejepersonalet – og beboerne imellem. Dette var i strid med de holdninger og værdier, man havde på stedet. Man fandt, at det var uværdigt overfor de ældre, at de ofte oplevede en situation, hvor de blev aggressive over for personalet eller øvrige beboere. Især da det havde stor indflydelse på beboernes og personalets opfattelse af hverdagsliv og arbejdsmiljø.

Ønsket var derfor at finde en metode, der kunne afhjælpe disse konflikter. Man ville gerne, at metoden kunne være med til:

- at lære at forstå beboernes adfærd, og hvad beboerne havde brug for i bestemte situationer
- at reducere volds- og trusselsepisoder (til gavn for både beboeren og plejepersonalet)
- at forbedre samspejlet og kommunikationen mellem plejepersonalet og beboeren med sparsomt sprog
- at støtte plejepersonalet til at lære fra hinanden

Man håbede, at Marte Meo var den metode, der kunne opfylde ovenstående ønsker.

Resultater

Implementering af metoden på Lindegården

Implementeringen af Marte Meo blev påbegyndt i 2001. I starten var det primært den skærmede enhed, der anvendte metoden. Herfra spredte det sig langsomt til hele plejehjemmet.

Metoden blev introduceret til personalegruppen ved, at:

- en Marte Meo-supervisor¹ kom og fortalte om metoden og viste videoklip
- man havde et dagslangt indlæg fra en gerontopsykiater om betydningen af respekt og stemninger for ældre personer med en demenssygdom.

Man fik endvidere uddannet to Marte Meo-terapeuter og ti Marte Meo-vejledere på Lindegården.

Marte Meo-vejlederne har til opgave at få optaget plejepersonalets samspil med beboerne, analysere optagelsen og give plejepersonen tilbagemelding herpå. Vejlederen bestræber, at der kun sættes fokus på det positive i optagelsen. Der er ingen løftede pegefingre fra vejledernes side, hverken i det daglige eller i forbindelse med tilbagemeldingerne – *vejlederne giver kun støtte og positiv opbakning.*

Vejlederne har endvidere fungeret som tovholdere i det daglige, og været med til at sørge for, at metoden blev anvendt af plejepersonalet.

Hele processen – fra den spæde start til det mere eller mindre er en del af hverdagen for de fleste – har varet 2-3 år. Det bør her bemærkes, at Lindegården er en stor enhed med ca. 130 ansatte.

¹ Marte Meo supervisoren er den person (Lone Bakke), der har undervist plejepersonalet i brugen af Marte Meo.

Plejepersonalets holdning til at blive filmet

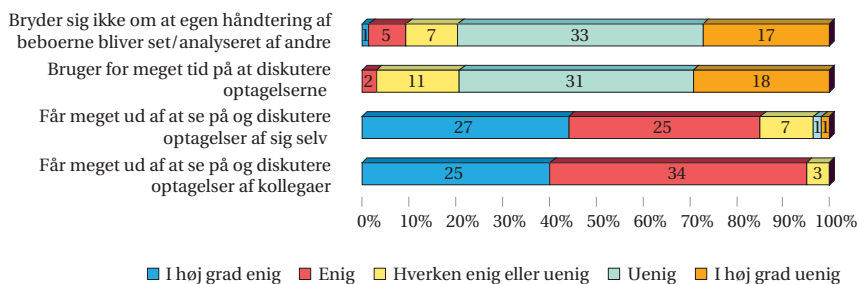
Som med så meget nyt oplevede man i starten en vis modstand og skepsis mod metoden. I dag stiller plejepersonalet på Lindegården sig dog generelt meget positivt over for anvendelsen af Marte Meo. Dette skyldes bl.a., at der i forbindelse med tilbagemeldingerne af en optaget situation, kun sættes fokus på det positive.

“Man føler sig dygtig, når man har været inde til en tilbagemelding, for man ser, at man faktisk godt kan nogle ting, og at man faktisk gør nogle ting, som er rigtig, rigtig gode.”

Der blev givet udtryk for, at de væsentligste faktorer, der motiverer en til at blive filmet, er at man får udviklet sig selv fagligt, og man ved, at det er godt for beboerne. Man bliver således ikke nødvendigvis filmet, fordi det er noget man skal, eller fordi det er noget, der er blevet pålagt en. Det gjorde man måske i starten, men over tid er der på stedet sket et holdningskifte.

Figur 1: Plejepersonalets holdning til videooptagelserne

Om end det kan være ubehageligt at få foretaget optagelser, især de første gange man prøver det, så aftager dette ubehag med tiden. Kun en ud af fem plejepersoner har tilkendegivet, at de ikke bryder sig om at blive filmet. Derimod synes langt de fleste plejepersoner, at de får meget ud af at se på egne og andres filmoptagelser.

Plejepersonalet fra Lindegården finder det generelt ufarligt at få foretaget optagelser. Hvis det ikke lykkes første gang, så forsøger man igen på et andet tidspunkt. Man ser det ikke som et nederlag, hvis situationen ikke lykkes i første omgang.

At man skal optages på video er derfor ikke nødvendigvis en barriere mod at få implementeret Marte Meo.

Effekt på plejepersonalet

Plejepersonalet tilkendegiver, at de i dag ser på beboerne med andre øjne. Hvis en beboer bliver vred, spørger man, 'Hvad har vi gjort, og hvad kan vi gøre bedre?' Man er blevet dygtigere til at analysere og genkende situationer; man er mere bevidst om egne ressourcer, og om at bruge dem i forhold til den enkelte beboer.

“Vi snakker mere om den enkelte beboer som individ i stedet for beboere som en gruppe”

“Marte Meo gør, at der er nogle ting, man tænker over, før man siger dem. Jeg er blevet bedre til at cutte ting op i små etaper med folk, der ikke kan rumme [for mange ting på én gang]... mere individuelt”

Metoden er i dag kommet godt og grundigt under huden på mange af plejepersonerne. Dette afspejler sig bl.a. i, at flere anvender metoden privat.

“Man kan bruge Marte Meo alle steder – også med sine børnebørn!”

Marte Meo-metoden har på Lindegården været med til:

- at forbedre kommunikationen
 - mellem lederne og medarbejderne
 - mellem plejepersonalet og beboerne
 - plejepersonalet imellem
- at *ændre sproget* i beboernes journaler. Plejepersonalet anvender nu flere ord end tidligere for beboernes psykiske og sociale tilstand, ligesom man oftere kommer med forslag til, hvad man kan gøre for at støtte den enkelte beboer bedst muligt.
- at man er blevet bedre til at *organisere dagligdagen*; dette gøres ud fra personalegruppens ressourcer samt beboernes behov med hensyn til døgnrytme og tempo.
- at *øge fagligheden* hos plejepersonalet. Man er blevet mere bevidst om, at beboere med demens ikke gør ting for at være irriterende. Og at det ikke er beboeren, der skal/kan ændre sig, men personalets holdninger og (kommunikations)adfærd. Man har lært, at man skal ind og kigge på sig selv i samspillet og kommunikationen med de ældre. Og at man kan lære noget fra samspillet med én beboer, som man kan bruge i samspillet med en anden beboer.
- at *forøge jobtilfredsheden*, da man er blevet bedre til at udveksle erfaringer med hensyn til forbedring af pleje.

Plejepersonalets trivsel på Lindegården

En undersøgelse af plejepersonalets trivsel ved MBI² viste, at ca. 90 pct. af plejepersonerne har en høj arbejdspræstation, dvs. at de ansatte yder det, de føler, de formår. Plejepersonerne har alle en lav grad af depersonalisering, dvs. man har en positiv holdning overfor de personer, man skal forholde sig professionelt til. 80 pct. har en lav grad af følelsesmæssig udmattelse, dvs. langt de fleste føler sig ikke overanstrengte og udtømte for følelsesmæssige ressourcer.

Med hensyn til MBI spørgsmål adskilte Lindegårdens besvarelser sig fra besvarelserne fra 10 andre enheder³:

- signifikant *færre* plejepersoner på Lindegården end på de 10 enheder syntes, at de behandlede nogle af beboerne, som 'var de ting' ($p < 0,05$).
- signifikant færre fandt, at de var blevet mere ufølsomme overfor andre mennesker ($p < 0,001$).
- signifikant *flere* syntes, at de dagligt havde en positiv indflydelse på andre menneskers liv gennem arbejdet ($p < 0,05$).
- signifikant flere følte sig glade, når de havde arbejdet tæt sammen med beboerne ($p < 0,001$).

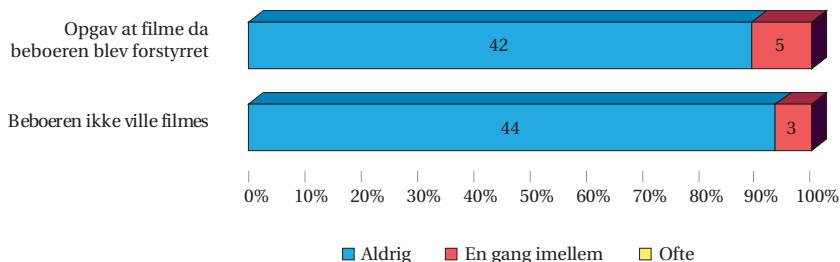
Beboernes reaktion på at blive filmet

Det er kun sjældent oplevet, at beboeren ikke ville filmes, eller at man har opgivet at filme en situation, da beboeren f.eks. har fokuseret for meget på kameraet, og på den, der filmede. Indtrykket er, at beboerne enten ikke registrerer filmoptagelsen eller ikke tænker så meget over den. Nogle gange vinker en beboer til kameraet eller kommer med en bemærkning herom. Efter at plejepersonen har svaret, glemmer beboeren oftest kameraet igen, og optagelsen kan fortsættes.

2 MBI = Maslach Burnout Inventory (1), der vurderer plejepersonalets trivsel/udbrændthed. MBI består af 22 spørgsmål inddelt i tre skalaer: Arbejdspræstation, Følelsesmæssig udmattelse og Depersonalisering.

3 Baselineresultater fra ti plejeenheder, der indgår i et studie vedrørende implementering af reminiscens (2).

Figur 2: Plejepersonalets oplevelse af situationer, hvor beboeren ikke kunne filmes

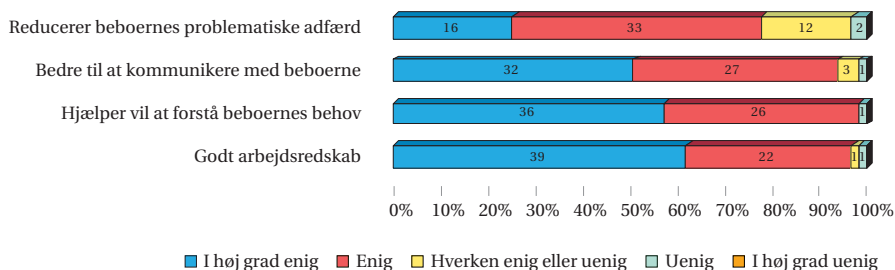

Effekt på beboerne

Det vurderes, at beboerne har haft gavn af, at plejepersonalet anvender Marte Meo-metoden. Via metoden har plejepersonen styrket sine evner til at aflæse og forstå folk og at se på det enkelte individ – f.eks. hvordan kropssproget og ansigtsmimikken ser ud, og hvordan beboeren reagerer i de enkelte situationer.

Man har lært, hvordan man kan omgås beboerne på en god måde, og man prøver at indrette sig efter det, man har set og lært. Man taler til og med beboerne på en anden måde – f.eks. anvendes ofte et langsommere tempo. Man ser ikke beboerne ‘blot som beboere’, men som forskellige individer med forskellige behov.

Figur 3: Føler plejepersonalet, at Marte Meo et godt redskab?

Man finder, at metoden har været med til at reducere beboernes problematiske adfærd. F.eks. er beboerne på Lindegården ikke så voldelige som tidligere. Man mener, at det bl.a. skyldes, at beboerne ikke oplever så mange afmagtssituationer i dag som tidligere. Ændringer i plejepersonalets adfærd og sprog tillægges stor betydning herfor, ligesom måden man takler en svær situation er blevet ændret. Tidligere ville man måske have forsøgt at få Hr. Jensens tøj til at sidde korrekt eller sørget for, at han var nybarberet. I dag har man lettere ved at acceptere, at trøjen f.eks. sidder skævt. Man ønsker ikke at fremprovokere volds- eller konfliktepisoder 'bare fordi man synes, at tøjet bør sidde ordentligt'. Man har også lettere ved at acceptere, at Hr. Jensen er smånusset, fordi det f.eks. ikke lykkedes at barbere ham om morgenen – man forsøger måske at få ham barberet ved sengetid i stedet.

Hvis man oplever voldsepisoder i dag, så fremkommer de primært, når en ny beboer flytter ind. Man skal bruge lidt tid på at lære den nye beboer at kende.

Selv om optagelserne mest anvendes i forbindelse med komplekse problemer, vurderes det, at næsten alle beboere kan få noget ud af, at man anvender Marte Meo, idet man generelt er blevet bedre til at opfylde beboernes behov, netop fordi man er blevet bedre til at læse beboernes signaler. Marte Meo hjælper i den enkelte situation, da man, så snart der er et problem, optager en film. Problemet bliver derfor løst, før konflikten bliver for stor. Marte Meo kan derfor til tider nærmest være forebyggende.

Etiske aspekter

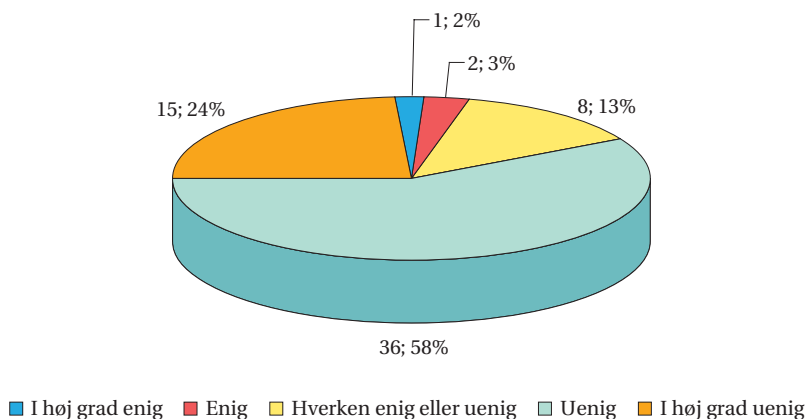
Når en ny beboer flytter ind på enheden, beder man om mundtligt samtykke til at måtte lave Marte Meo optagelser. Dette gøres som regel ved indflytningssamtalen. Samtykke gives af beboeren selv eller af dennes pårørende, hvis beboeren er ude af stand til at svare for sig selv.

Stort set alle beboere, der selv kan træffe beslutningen, siger ja. Ligeledes har kun få pårørende takket nej til, at beboeren må blive filmet. Mange beboere ender dog med kun at blive filmet få gange eller aldrig, hvilket skyldes, at metoden oftest anvendes på beboere med udadreagerende adfærd.

Et notat vedrørende samtykke skrives ind i beboerens journal. Det bliver understreget, at beboeren kun bliver filmet inden for enhedens ramme, og at filmen ikke bliver vist til uvedkommende.

Marte Meo-konceptet er blevet positivt modtaget af de pårørende, idet de kan se, at metoden er et brugbart redskab i omsorgen af deres familiedlem. Nogle af de pårørende er også kommet med gode råd og mulige løsninger til plejepersonalet, f.eks. i forbindelse med personlig hygiejne og påklædning af beboeren. En enkelt pårørende er ligeledes blevet filmet i forbindelse med en omsorgssituation af ægtefællen, hvor hun kunne noget, plejepersonalet ikke kunne.

Figur 4: Har plejepersonalet et etisk problem i at skulle filme beboeren?

At sikkerheden vedrørende opbevaring af bånd er i orden, og at man har fået samtykke fra beboeren/pårørende betyder også, at plejepersonalet generelt ikke har de store etiske bekymringer vedrørende optagelse af plejesituationer.

Hvad kræver det at få implementeret Marte Meo?

Overordnet set er det vigtigt, at man får sat sig ind i, hvad det er, Marte Meo er for en metode, og hvad den går ud på. At man gør sig nogle tanker om, hvad det er, man vil med metoden.

- Primært er det vigtigt, at ledelsen er med og er indstillet på, at det skal fungere; ledelsen skal være med hele vejen, og må ikke springe fra og lade de ansatte køre implementeringsforløbet alene.
- I starten skal ledelsen give opmærksomhed og være til stede ved hvert møde, opgave eller kursus i forhold til Marte Meo. Det, at ledelsen følger op på hvordan det går, hjælper til at forhindre barrierer f.eks. i form af modstand fra personalet.

”Her på stedet har man [ledelsen] brændt for det [Marte Meo], og det forplanter sig ud til os[personalet]”

- Det hjælper, hvis der i forvejen er et godt arbejdsklima på enheden, hvor lederne er gode til at lytte til de ansatte.

”Vi bliver hørt, og det er faktisk det vigtigste”

- Der skal uddannes vejledere; der bør være mindst en vejleder på hver afdeling, eller 1 vejleder per 10-15 fastansatte plejepersoner.
- Der bør på enheden mindst være én, der bliver uddannet som Marte Meo-terapeut (evt. lederen), som er med til at implementere metoden og kan støtte og vejlede vejlederne.
- Der skal være videobånd, fjernsyn, videooptager og en videoafspiller til hvert hus eller blok, og disse skal opbevares lettilgængeligt.

Konklusion

Implementeringen af Marte Meo på Lindegården har været et fælles projekt, som både ledelsen og de ansatte har taget del i. Vigtigt for implementeringen har været, at der blandt plejepersonalet har været nogle gode tovholdere i form af vejlederne. Videre har ledelsen brændt for at få metoden implementeret og derfor ydet opbakning – og gør det fortsat – om anvendelsen af metoden i dagligdagen.

Man har på Lindegården fundet, at Marte Meo er et godt værktøj at få ind i en organisation som deres. Bl.a. da mange medarbejdere her ved har kunnet få anerkendelse for noget ellers usynligt arbejde. F.eks. kan der i dag gives ros for at skabe en god stemning, at vise tålmodighed og at kunne hjælpe andre til at have en god dag på arbejde; ledelsen kan bedre se, hvad personalet bruger deres tid på. Man kan således anerkende den plejersperson, der kan opretholde engagement hos en enkelt beboer i to timer, såvel som den plejersperson, der kan få tre beboere klar til morgenmad på én time.

At få implementeret en metode som Marte Meo på en bo-enhed for ældre kræver en kulturændring hos såvel ledelsen som hos plejepersonalet. Lindegårdens erfaringer viser, at dette ikke er umuligt – heller ikke på en enhed, hvor der er flere plejerspersoner, der har været ansat i mange år.

Den kulturændring, som man har opnået på Lindegården, afspejler sig bl.a. i, at man har fået en anden måde at omtale arbejdslivet på – en anden omgangstone. Det skyldes især, at metoden har øget plejepersonalets kompetencer, idet de er blevet bedre til at afstemme sig efter beboernes

behov og funktionsniveau. Man er som plejeperson blevet bedre til:

- at se ting, lytte og analysere
- at hjælpe hinanden, f.eks. komme med gode råd vedrørende situationer, der opstår i dagligdagen.

Man er blevet mere skarp på, hvad det er beboerne fortæller, de har brug for, og ikke plejepersonalets individuelle vurdering heraf. Man har således fået mere ens handlinger, i forhold til de ting man ser – *man har fået et fælles sprog*. Et sprog som man bl.a. også anvender i beboernes journaler.

Fokus inden implementeringen af Marte Meo var primært på beskrivelsen af beboernes fysiske tilstand og pleje. I dag anvender plejepersonalet flere ord for beboernes psykiske- og sociale tilstand, ligesom man kommer med forslag til, hvad man i plejen kan gøre for at støtte den enkelte beboer bedst muligt.

Metoden har, mod forventning, ikke ført til højere bemanning. Det skyldes især, at man er blevet bedre til at organisere dagligdagen, og at man er blevet bedre til at kommunikere med de ældre. Når beboerne ved, hvad der skal ske, samarbejder de bedre med plejepersonalet. Man sparer således tid hos nogle beboere, som man kan anvende hos de beboere, der har behov for et langsommere tempo.

Det bør dog her understreges, at ledelsen på Lindegården allerede fra midt-halvfemserne har gjort meget ud af arbejdsmiljøet på stedet. Implementeringen af Marte Meo skal ses i forlængelse heraf. Man havde således allerede et godt arbejdsmiljø på stedet, hvilket understreges af, at Lindegården allerede i 2002, som den første offentlige arbejdsplads, modtog Beskæftigelsesministeriets diplom for socialt ansvar. I forlængelse heraf har Lindegården igennem de sidste mange år haft en meget synlig ledelse, som personalet ikke har problemer med at gå til med hverken stort eller småt. At Lindegården har haft en succesfuld implementering af metoden, og har opnået mange positive resultater, kan således ikke alene tilskrives Marte Meo – der er flere bagvedliggende faktorer, der kan have spillet ind heri.

Kildehenvisninger

- (1) Maslach C, Jackson SE. The measurement of experienced burnout. *Journal of Occupational Behaviour* 1981;2(2):99-113.
- (2) Gudex C, Horsted C. Reminiscensprojekt - Resultater fra 1. dataindsamling. CAST intern rapport, 2006.

Pjecen er skrevet på baggrund af undersøgelsen: En retrospektiv evaluering af Marte Meo-metoden på Plejehjemmet Lindegården.

Studiet består af:

- Et litteraturstudie
- En analyse af ni interviews med hhv. ledelse, vejledere og plejepersoner på Lindegården i Herning
- En spørgeskemaundersøgelse til de fastansatte plejepersoner vedrørende brugen af, og holdningen til Marte Meo-metoden
- Et casestudie, hvor 24 beboerjournaler er gennemgået.

Den fulde rapport kan downloades fra Herning Kommunes hjemmeside www.herning.dk

Lindegården er et plejehjem, der ligger ca. 1½ km fra Herning centrum. Der er 101 beboere, heraf 8 svært demensramte, der bor på den skærmede enhed. Der er ca. 130 medarbejdere, heraf ca. 95 fuldtidsansatte, hvoraf 69 på undersøgelsestidspunktet var fuldtidsansat plejepersonale. Selv før indførelsen af Marte Meo var Lindegården beskæftiget med udviklingen af en social ansvarlig arbejdsplads. Således blev der allerede i midthalvfemserne sat fokus på plejeenhedens arbejdsmiljø.

Undersøgelse af Marte Meo-metoden på Lindegården – en metode til at fremme de kommunikative kompetencer hos plejepersonalet

Marte Meo er en metode, hvor man ved brug af videooptagelser fremmer kommunikationen på bo-enheder mellem hhv. personalet og beboere samt personalet imellem. Videooptagelserne øger bevidstheden om, hvilke kommunikationsformer og -tilgange beboerne har brug for. Man får mulighed for at reflektere over det, man ser og at ændre sit samspil med andre.

Denne pjece giver et billede af, hvilke resultater man kan opnå ved at implementere Marte Meo-metoden. Den præsenterer hovedresultater fra et studie foretaget på Plejehjemmet Lindegården i Herning Kommune. Pjecen beskriver ledelsens og plejepersonalets oplevelser med Marte Meo-metoden. Oplysningerne er indsamlet via journalgennemgang, interviews og en spørgeskemaundersøgelse blandt plejepersonalet.

Pjecen er tænkt som inspiration til fagprofessionelle, ledere, ældrechefer og andre, der er involveret i at tilrettelægge nye tiltag på danske bo-enheder for ældre.

Undersøgelsen er gennemført af CAST, Syddansk Universitet, og er finansieret af Aktivitet & Pleje i Herning Kommune.

ISBN 978-87-992771-0-0

Yderligere information om Herning Kommune findes på www.herning.dk